

Hajdu Tibor tudományos munkáinak jegyzéke 2000–2010

A *Történelmi Szemle* Hajdu Tibor hetvenedik születésnapja alkalmából közölte műveinek bibliográfiáját (Hajdu Tibor tudományos munkáinak jegyzéke 1951–2000. *Történelmi Szemle* 42[2000] 1–2. sz. 171–186. l.). Most, nyolcvanadik születésnapján köszöntve őt, közzé tesszük ennek folytatását, az elmúlt tíz évben publikált munkáinak jegyzékét.

2000

Mérleg a XX. század. Válaszok a szerkesztőség körkérdéseire. *Múltunk* 45(2000) 1. sz. 96–105. 1.

2001

François Furet: Egy illúzió múltja. Esszé a 20. század kommunista ideológiájáról [Bp. 2000. Európa, 873 l. Ismertetés.]. *BUKSZ* 13(2001) 1. sz. 64–68. 1.

La Hongrie dans les années de crise après la Première Guerre mondiale (1918–1920). *Guerres mondiales et conflicts contemporains* (Paris) 50 (200) (2001) septembre, 37–51. 1.

Das Horthy-Regime – autoritäre politische Macht in Ungarn während der Zwischenkriegszeit. In: *Democrația în Europa Centrală și de Sud-Est. Aspirație și realitate (secolele XIX–XX)*. – *Demokratie in Mittel- und Südost-Europa. Erwartung und Wirklichkeit (im 19. und 20. Jahrhundert)*. Ediție coordonată de Sabine Habersack, Vasile Pușcaș, Viorel Ciubotă. Satu Mare, 2001. Editura Muzeului Sătmărean, 122–130. 1.

Kádár's Shadow. [Ismertetés Huszár Tibor: Kádár János politikai életrajza. I. kötet. 1912–1956 (Bp. 2001. Szabad Tér–Kossuth, 406 l.) és Varga László (szerk.): Kádár János bírái előtt. Egyszer fent, egyszer lent 1949–1956 (Bp. 2001. Osiris–BFL, 728 l.) című könyvéről.] *The Hungarian Quarterly* 42(2001) 164. sz. 113–119. 1.

[Károlyi] Mihály gróf rokonsága [levelek 1946–1956]. *Holmi* 13(2001) 10. sz. 1369–1387. 1.

Mit tanultunk Valianitól? In: *A nemzetközi munkásmozgalom történetéből*. Évkönyv 27(2001) 268–270. 1.

2002

Bona Gábor: Hadnagyok és főhadnagyok az 1848/49. évi szabadságharcban [1–3. kötet. Bp. 1998–1999. Heraldika. Ismertetés.]. *Századok* 136(2002) 1. sz. 237–239. l.

The Complete Democrat. [Ismertetés Litván György (sajtó alá rend.): Jászi Oszkár naplója, 1919–1923 (Bp. 2001. MTA Történettudományi Intézet, 415 l.) című könyvről.] *Budapest Review of Books* 12(2002) 1–2. sz. 58–61. l.

Hadsereg és város a dualizmus korában. In: *Armáda, mesto, spoločnosť od 15. storočia do roku 1918. Vojenské, politické, hospodárske aspekty a súvislosti. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie v Bratislave 14–15. novembra 2001. – Hadsereg, város, társadalom a 15. századtól 1918-ig. Katonai, politikai, gazdasági aspektusok és összefüggések. A pozsonyi nemzetközi tudományos konferencia anyagai, 2001. november 14–15. Szerk. Vojtech Dangl, Varga J. János. Bratislava, 2002. Vojenský historický ústav, 248–258. l.*

Kádár és köre. [Ismertetés Huszár Tibor (szerk.): Kedves, jó Kádár Elvtárs. Válogatás Kádár János levelezéséből 1954–1989 (Bp. 2002. Osiris, 871 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 28(2002) 8. sz. 105–109. l.

A moralista és a hatalom. Károlyi Mihály párizsi követi jelentéseiből, 1947–1949. 2000 14(2002) 10. sz. 50–61. l.

Yours Sincerely, János Kádár. [Ismertetés Huszár Tibor (szerk.): Kedves, jó Kádár Elvtárs. Válogatás Kádár János levelezéséből 1954–1989 (Bp. 2002. Osiris, 871 l.) című könyvről.] *The Hungarian Quarterly* 43(2002) 168. sz. 125–131. l.

2003

Count Michael Károlyi in Wartime England. From his Correspondence 1941–1946. *The Hungarian Quarterly* 44(2003) 172. sz. 98–112. l. Litván Györggyel közösen.

... és a hozzájuk csatlakozott Sepilov. [Ismertetés Dmitrij T. Sepilov: Nyeprimknuvsij (Moszkva, 2001. Vagriusz, 400 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 7. sz. 104–108. l.

Fenséges jelentéktelenség. [Ismertetés Gordon Brook-Shepherd: Habsburg Ottó (Miskolc, 2003. Z-Press, 366 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 11. sz. 123–125. l.

A hadkötelezettség és a hazা védelmének eszménye a soknemzetiségű Monarchiában. *Hadtörténelmi Közlemények* 116(2003) 1. sz. 32–38. l.

A hajléktalan professzor. [Ismertetés K. A. Antonova: V. M. Turok (k 90-letyiju szo dnya rozsgyenyija) (RAN. Szlavjanovegyenyije [Moszkva] 1995. 1. sz. 92–105. l.) című tanulmányáról.] *Mozgó Világ* 29(2003) 10. sz. 108–110. l.

Kádár János sakktáblája. [Ismertetés Huszár Tibor: Kádár János politikai életrajza. II. kötet. 1956. november–1989. június (Bp. 2003. Szabad Tér–Kossuth, 384 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 8. sz. 107–109. l.

Károlyi Mihály levelezése. V. kötet. 1945–1949. Szerk. – –. A szerkesztésben közrem. Litván György. A névmutatót kész. Gelléri Gábor. Bp. 2003. Napvilág, 788 l., 1 t.

Károlyi Mihály párizsi követsége 1947–1949. *Múltunk* 48(2003) 2. sz. 3–57. 1.

Két Antall József közös profilban. [Ismertetés Rainer M. János: Lemerülés vagy megkapaszkodás? Idősb és ifjabb Antall József az 1956 utáni években (In: Az 1956-os Intézet évkönyve 2002. Szerk.: Rainer M. János–Standeisky Éva. Bp. 2002. 1956-os Intézet, 135–168. 1.) című tanulmányáról.] *Mozgó Világ* 29(2003) 4. sz. 125–128. 1.

Lehet-e még újat olvasni a Horthy-rendszerről? [Ismertetés Gratz Gusztáv: Magyarország a két háború között (Szerk. Paál Vince. Bp. 2001. Osiris, 431 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 3. sz. 109–113. 1.

A marxista történetírás utolsó mohikánja. [Ismertetés Eric Hobsbawm: Interesting Times. A Twentieth-Century Life (London, New York, Ontario, Camberwell, Auckland etc., 2002. Allen Lane–The Penguin Press, 448 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 9. sz. 108–110. 1.

Nevében él a nemzet? [Ismertetés Karády Viktor–Kozma István: Név és nemzet. Családnév-változtatás, néppolitika és nemzetiségi erőviszonyok Magyarországon a feudalizmustól a kommunizmusig (Bp. 2002. Osiris, 378 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 6. sz. 107–109. 1.

Szabó Ervin és a szocialista mozgalom. In: *A város könyvtárnoka. Konferencia Szabó Ervin születésének 125. évfordulója alkalmából*, 2002. október 10. Sorozatszerk. Fodor Péter. Közrem. Horváth Zsolt, Kiss Bori, Sándor Tibor. Bp. 2003. Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 31–39. 1. /A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár közleményei, 2./

Trianon dokumentumai. [Ismertetés Zeidler Miklós (szerk.): Trianon (Bp. 2003. Osiris, 931 l. /Nemzet és Emlékezet/) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 12. sz. 119–121. 1.

Tudjuk, de nem értjük. [Ismertetés John Lewis Gaddis: Most már tudjuk. A hidegháború történetének újraértékelése (Bp. 2001. Európa, 835 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 29(2003) 5. sz. 109–113. 1.

2004

Demokrácia és diktatúra válaszútján 1919-ben és 1945 után. In: *Útkeresések. A magyar szociáldemokrácia tegnap és ma*. Szerk.: Feitl István, Földes György, Hu-bai László. Bp. 2004. Napvilág, 390–394. 1.

Emlékezet és valóság. A magyar politika vezéralakjai a világháborúban. *Századok* 138(2004) 6. sz. 1454–1461. 1.

Fejérváry Géza karrierje, avagy miképp lehetett egy magyar Ferenc József kedvence. *Hadtörténelmi Közlemények* 117(2004) 1. sz. 3–59. 1.

Hannibál legújabb feltámasztása. [Ismertetés Móra Ferenc: Hannibál feltámasztása (Bp. 2004. Argumentum, 126 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 11. sz. 107–109. 1.

Hazatérhet-e végre Jászi Oszkár? [Ismertetés Litván György: Jászi Oszkár (Bp. 2003. [2004.] Osiris, 508 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 3. sz. 115–117. 1.

Károly, a békécsászár. *História* 26(2004) 10. sz. 17–18. 1.

A koalíció titkai: 1945–1947. [Ismertetés a Pártközi értekezletek. Politikai érdekegyeztetés, politikai konfrontáció 1944–1948 (Vál. és szerk. Horváth Julianna et al. Bp. 2003. Napvilág, XXI, 1099 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 5. sz. 124–127. 1.

Egy makacs reformer. [Ismertetés Huszár Tibor: Beszélgetések Nyers Rezsővel (Bp. 2004. Kossuth, 452 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 7. sz. 100–103. 1.

Miért maradt Moszkvában Bulgakov? [Ismertetés Mihail Afanaszjevics Bulgakov: Sárba taposva. Naplók, levelek 1917–1940 (Összeáll. és ford. Kiss Ilona. Bp. 2004. Magvető, 536 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 9. sz. 109–112. 1.

A rendszerváltás anatómiája. [Ismertetés Bozóki András: Politikai pluralizmus Magyarországon 1987–2002 (Bp. 2003. Századvég, 636 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 6. sz. 121–123. 1.

Szakály Sándor: Honvédség és tisztkar 1919–1947. Válogatott írások, 1984–2002 (Bp. 2002. Ister, 308 l.) [és uő:] A magyar katonai felső vezetés 1938–1945 (Bp. 2003. Ister, 410 l.). [Ismertetés.] *Hadtörténelmi Közlemények* 117(2004) 1. sz. 302–305. 1.

Szoborháború. [Ismertetés Pótó János: Az emlékeztetés helyei. Emlékművek és politika (Bp. 2003. Osiris, 310 l.) című könyvről és Ablonczy Balázs: Teleki Pál életéről szóló tanulmányairól (Rubicon 15/2004/ 2. sz. 8–66. l.).] *Mozgó Világ* 30(2004) 4. sz. 117–120. 1.

Tudósítás a történészfrontról. [A Magyar Történelmi Társulat Műhelybeszélgetések című vitasorozata harmadik, A történetírás új irányzatai című rendezvényéről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 12. sz. 120–123. 1.

Útkönyv a közelmúlt labirintusához. [Ismertetés Romsics Ignác: Múltról a mának. Tanulmányok és esszék a magyar történelemről (Bp. 2004. Osiris, 466 l.) című könyvről.] *Mozgó Világ* 30(2004) 10. sz. 113–116. 1.

2005

„De mi képtelenség – Mars könyvet olvas!” Küzdelem a korszerű magyar tiszt-képzésért 1848 előtt. In: *Az értelem bátorsága. Tanulmányok Perjés Géza emlékére*. Szerk.: Hausner Gábor. Bp. 2005. Argumentum, 233–246. 1.

A diplomások létszámnövekedésének szerepe az antiszemitizmus alakulásában. In: *A holokauszt Magyarországon európai perspektívában*. Szerk.: Molnár Judit. Bp. 2005. Balassi, 54–66. 1.

Az 1918-as Népköztársaság. *Múltunk* 50(2005) 2. sz. 194–202. 1.

Hiedelmek, tévhitek, hazugságok a történelemben. Makacs beidegződések. (Interjú. Készítette Váradi Júlia). *Mozgó Világ* 31(2005) 2. sz. 42–47. 1.

Károlyi Mihály emlékezete. *Népszabadság* 63(2005) március 19. (65. sz.) Hétvége Melléklet, 10. 1.

Magyarország betagolása a szovjet érdekszférába. [Ismertetés Vida István (szerk.): Iratok a magyar-szovjet kapcsolatok történetéhez, 1944. október–1948. június. (Bp. 2005. Gondolat, 384 l.) című könyvről.] *Múltunk* 50(2005) 4. sz. 272–278. 1.

Nagykövetünkről jelentjük. *Mozgó Világ* 31(2005) 10. sz. 93–103. 1.

Polányi Károly a londoni magyar antifasiszta mozgalomban. *Múltunk* 50(2005) 1. sz. 246–254. 1.

2006

The Confession of János Kádár. *The Hungarian Quarterly* 47(2006) 183. sz. 100–110. 1.

Litván György, 1929–2006. *Rubicon* 17(2006) 10. sz. 80–81. 1.

Hogyan alakult át a munkáspárt a bürokrácia pártjává (1948–1956)? *Történelmi Szemle* 48(2006) 3–4. sz. 309–336. 1.

2007

A diplomások létszámnövekedésének társadalmi hatásai a 20. század ötvenes–hatvanas éveiben. *Történelmi Szemle* 49(2007) 1. sz. 63–89. 1.

A középosztály érdekérvényesítő politikája a magyar egyetemek diáklétszám-szabályozásában. *Iskolakultúra* 17(2007) 2. sz. 24–29. 1.

A miniszter és apósa. Burián István és Fejérváry Géza. *Történelmi Szemle* 49(2007) 4. sz. 549–561. 1. Ua. In: *A Lajtán innen és túl. Jenseits und diesseits der Leitha. Elektronikus ünnepi tanulmányok Somogyi Éva 70. születésnapjára*. Szerk.: Ress Imre, Szabó Dániel. Bp. 2007. MTA Történettudományi Intézet, 317–329. 1.

Nagy Imre snagovi elmélkedései. [Ismertetés Nagy Imre: Snagovi jegyzetek. Gondolatok, elmélkedések 1956–1957 (Szerk.: Vida István. Bp. 2006. Gondolat–Nagy Imre Alapítvány, 447 l.) című könyvről.] *Magyar Tudomány* 167(2007) 4. sz. 529–531. 1.

Régi és új elitek Magyarországon a két világháború között. In: *A párizsi toronyőr. Kende Péter 80. születésnapjára*. Szerk.: Gábor György et al. Bp. 2007. Pallas, 233–244. 1.

Új köztársaságok az első világháború után. In: *Köztársaság a modern kori történelem fényében. Tanulmányok*. Szerk.: Feitl István. Bp. 2007. Napvilág, 38–46. 1.

2008

Az Eckhardt-legenda lomtárba kerül. [Ismertetés Eckhardt Tibor: Visszaemlékezések 1941–1943 (Szerk.: Kádár Lynn Katalin. Ford.: Strausz Péter. Bp. 2008. L'Harmattan, 528 l.) című könyvéről.] *Élet és Irodalom* 52(2008) június 27. (26. sz.) 27. 1.

Emigrációs hullám a forradalmak után – 1919. *Rubicon* 19(2008) 1. sz. 36–42. 1.

A 20. század ébresztője. Litván György élelműsorozatának első kötetéről. [Ismertetés Litván György: Maradjunk a tényeknél. Történeti–politikai írások (Vál. és szerk.: Gál Éva, Kende Péter. Bp. 2008. 1956-os Intézet, 404 l.) című könyvéről.] *Mozgó Világ* 31(2008) 4. sz. 104–106. 1.

Károlyi Mihály levelezése. VI. 1949–1955. Szerk.: --. Bp. 2008. Napvilág, 552 l., 9 t.

Linder Béla és Pogány József a hadügy élén. A hadsereg bomlása. *História* 30(2008) 9. sz. 33–35. 1.

A második reformnemzedék és követői. [Ismertetés Litván György: Sorstársak és kortársak. Portrék (Vál. és szerk.: Gál Éva, Kende Péter. Bp. 2008. Noran, 287 l.) című könyvéről.] *Élet és Irodalom* 52(2008) június 6. (23. sz.) 79. Ünnepi Könyvhét melléklet, 5. 1.

Szovjet-Oroszország és az I. világháború vége. A breszti béke évfordulójára. *História* 30(2008) 1. sz. 3–6. 1.

Transformations of the Officer Corps in Hungary (1900–1940). *Historical Social Research* (Köln) 33(2008) 2. sz. 214–220. 1.

2009

Emlékezet és valóság. A magyar politika vezéralakjai a világháborúban. In: *Az első világháború*. Szerk.: Szabó Dániel. Bp. 2009. Osiris, 779–786. 1. /Nemzet és Emlékezet./

Katonák, hivatásos tisztek szerepe a magyar és az orosz forradalmakban (1917–1921). *Történelmi Szemle* 51(2009) 4. sz. 519–539. 1.

Mikor lesz szabad a magyar gondolat? [Ismertetés Litván György: Magyar gondolat – szabad gondolat. Válogatott történelmi tanulmányok (Vál. és szerk.: Gyurgyák János. Bibl.: Pótó János. Bp. 2008. Osiris, 398 l.) című könyvéről.] *Holmi* 21(2009) 4. sz. 565–571. 1.

Változó korok, változó vélemények a Magyarországi Tanácsköztársaságról. *Századok füzetek* 5. sz. Szerk.: Pál Lajos. Bp. 2009. Magyar Történelmi Társulat, 5–17. 1.

2010

Ex libris. [Ismertetés Szabó Dániel (szerk.): Az első világháború (Bp. 2009. Osiris, 838 l. /Nemzet és Emlékezet/), Ormos Mária: Világháború és forradalmak 1914–1919 (Bp. 2009. Kossuth, 104 l. /Magyarország története 17./), Pollmann Ferenc: Trianon felé. A magyar hadsereg ügye a kiegyezéstől Trianonig (Bp. 2009. Hadtörténeti Múzeum, Puedlo Kiadó, 125. l.) és Lengyel Gábor (szerk.): Utak és alternatívák. Előadások és tanulmányok az 1917-es orosz forradalom 90 éves évfordulója alkalmából (Pécs, 2009. MOSZT–Történészszínház Egyesület, 275 l. /MOSZT Könyvek 3./) című könyvről.] Élet és Irodalom 54(2010) március 5. (9. sz.) 23. l.

Justus Pál. [Szerk.: Jemnitz János, Székely Gábor. Bp. 2008. Magyar Lajos Alapítvány, 180 l. Ismertetés.] Századok 144(2010) 1. sz. 235–238. l.

A Tanácsköztársaság mint a közép-európai forradalom része. In: 1919. A Magyarországi Tanácsköztársaság és a kelet-európai forradalmak. Szerk.: Krausz Tamás, Vértes Judit. Bp. 2010. L'Harmattan–ELTE BTK Kelet-Európa Története Tanszék, 17–24. l. /Kelet-európai tanulmányok, V./

Összeállította: Pótó János